

PRIMUL SEMINAR NAȚIONAL DEDICAT REABILITĂRII PATRIMONIULUI ARHITECTURAL DIN ROMÂNIA

București World Trade Center
28-29 noiembrie, 1996

În zilele de 28 și 29 noiembrie 1996 la București a avut loc prima întâlnire a responsabililor, specialiștilor și iubitorilor celei mai concrete și neglijate mărturii ale trecutului românesc - patrimoniul arhitectural¹.

Această întâlnire organizată de către Primăria Municipiului București, Ministerul Culturii, World Trade Center și Fundația Ghica, a fost găzduită în New York Auditorium - World Trade Center.

Cum era de așteptat, tematica seminarului a suscitat interesul unui mare număr de persoane din întreaga țară cu o mare diversitate de preocupări, responsabilități, formație intelectuală, persoane acționând în cadrul instituțiilor guvernamentale, administrației publice, organizații neguvernamentale, învățământul superior de arhitectură, instituții culturale, antreprenori, proiectanți, cercetători, restauratori.

Precizând că scopul Simpozionului "este de a depăși situația actuală de criza privind monitorizarea, protejarea, educarea, animarea și punerea în valoare a patrimoniului actual: organizatorii au invitat participanții să reflecteze "asupra situației actuale și a soluțiilor ce se impun privitor la protejarea

(conservarea, restaurarea) și reabilitarea patrimoniului arhitectural" - sub aspect legislativ, juridic, financiar, educațional, economic, administrativ.

Starea precară a patrimoniului arhitectural și perioadele care amenință acest patrimoniu sunt de domeniul evidentului (bine cunoscute, ca o stare de fapt).

Patrimoniul arhitectural în prezent este amenințat de: lipsa interesului la toate nivelele societății, lipsa unei legislații adecvate și nu în ultimul rând de lipsa unei strategii-program de reabilitare la nivelul cel mai înalt (al politicului, executivului, legislativului).

Pe lângă cele de mai sus, patrimoniul arhitectural este amenințat prin însăși specificul acestuia: aspectul vetust, uzura fizică și morală, abandonul, intervențiile neadecvate, fiind supus presiunilor de natură economică (speculația financiară, dezvoltarea urbană, cerințe ale traficului modern) sau socială.

Organizatorii, au manifestat dorința de a colecta și sintetiza sugestiile și opiniile, ce urmau a fi exprimate de către participanții la simpozion, pentru a se putea trage concluziile utile, concluzii care ar fi putut constitui un material informativ

care să fie pus "la dispoziția Comisiilor de specialitate din Parlamentul României, ministerelor de resort, administrațiilor locale, cât și participanților".

Acest simpozion, prima întâlnire² de anvergură după 1990 a unui mare număr de persoane cu profesii, interese, grad de implicare, nivele de aprofundare de mare diversitate a fost caracterizat prin schimbări de opinii reflectând preocuparea pentru salvarea patrimoniului arhitectural, s-au căutat soluții, s-au făcut propuneri interesante (chiar dacă s-au manifestat și divergențe de opinii).

În acest moment, O.N.G.-urile (organizațiile neguvernamentale, au un rol important pe lângă instituțiile statului (instituții centrale și locale) putând contribui la formarea unui curent de opinie favorabil protecției și valorificării fondului construit valoros - considerat ca fiind un capital cultural, economic, social de neînlocuit.

O.N.G.-urile pot contribui de asemeni la protecția, mediatizarea și finanțarea lucrărilor de cercetare, proiectare, execuție.

O.N.G.-urile pot sprijini politica la nivel central și teritorial a instituțiilor statului - în ceea ce privește reabilitarea patrimoniului arhitectural și gestionarea acestei avuții naționale.

Pe de altă parte, O.N.G.-urile nu se pot substitui unor structuri instituționale ale statului democratic, care au competențe, atribuții, răspunderi conform cu legile și

⁽¹⁾ "Patrimoniul arhitectural" - conceput modern, consacrat după 1975 în documentele și convențiile Consiliului Europei, ONU, UNESCO cuprinde:

- categoria monumentelor istorice;
- ansamblurile de arhitectură urbane și rurale;
- siturile arheologice.

⁽²⁾ Dacă pentru București simpozionul găzduit de World Trade Center a fost o premieră, în țară au mai fost organizate manifestări de prestigiu (tematica diversificată și participare internațională). Un asemenea exemplu îl oferă simpozionul științific internațional organizat în ultimii ani în stațiunea Tușnad.

constituția României.

S-a apreciat ca una dintre cauzele degradingoladei, a lipsei interesului pentru păstrarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural este lipsa unei legislații adecvate.

Pentru viitor, dacă vom avea o lege organică³, concisă, explicită, asigurând interfața cu pachetul de legi cu care legea patrimoniului arhitectural se interferează, elaborată ca spirit și structură de

persoane specializate în domeniul legislativului, vom putea spune că s-au creat premisele protecției reabilitării și în final punerea în valoare a acestui segment al culturii noastre.

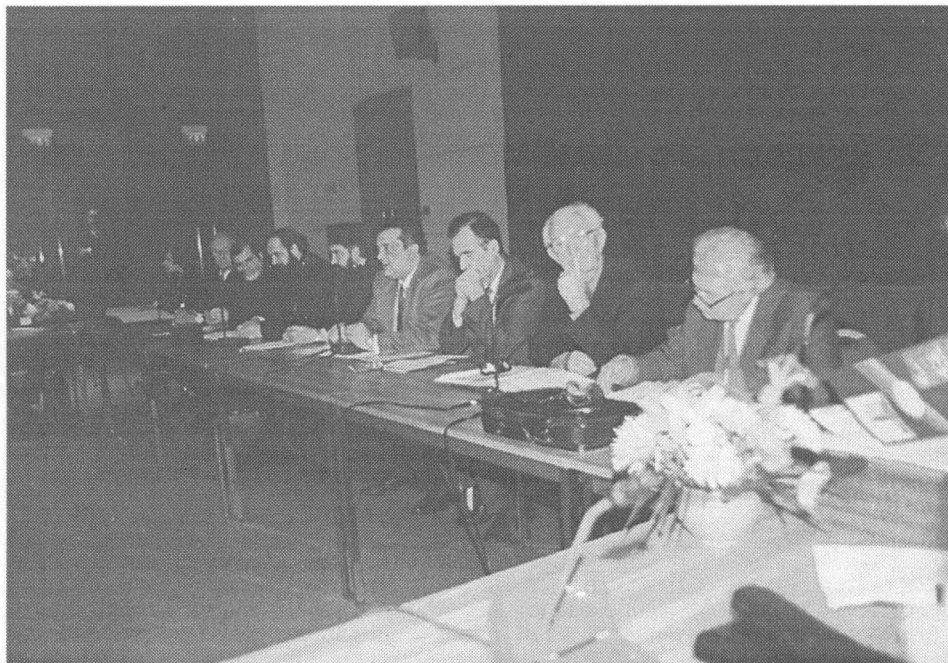
Prezența la simpozion a unor parlamentari, - senatori și deputați - a fost un fapt remarcabil. Putem spera ca de acum încolo se va putea crea cadrul prielnic (sprijinul factorilor politici legislativ și administrativ) pentru constituirea, pe

baza unei strategii la nivel central, a unui program coerent de reabilitare.

Din acest ultim punct de vedere, considerăm ca o viitoare întâlnire a "iubitorilor monumentelor" la care politicienii și massmedia să devină o prezență activă firească, nu poate fi decât binevenită pentru România.

Decembrie 1996

ARH. LIVIU BRĂTULEANU

⁽³⁾ avem în vedere o legislație izvorâtă din condițiile noastre geopolitice și o oglindă a altor puteri economice sau condiții geologice și climatice. De asemenea nu este utilă o lege unică pentru clădiri-monument istoric, colecții, monumente ale naturii - deoarece se operează cu entități total diferite. Cele trei categorii amintite, pot împreună cu alte domenii (dezvoltarea urbană, protecția mediului, amenajarea teritoriului ș.a.) să formeze obiectul unui "pachet de legi".